

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba, Puerto-Rico y Extranjer, 2'50

¡PELEULO AL POBRE PERET!

Aquest pobre Peret es la personificació del poble espanyol, vull dir, del poble que treballa. La prova es que si anessim á analizar lo moviment de la riquesa en sas diverses evolucions, trobaríam lo seu origen en aquella copiosa font de suor que raja constantment de tants fronts honorats. Ella es la corrent que fecundisa la terra mare: ella es la forsa hidràulica que dona moviment á tots los artefactes.... De la suor del pobre Peret ne viu l' Estat.

Miris com se vulga y 's trobará que 'l treball, directa ó indirectament, es qui paga tots els tributs. Aixís, tot augment de contribució sobre la

propietat urbana se tradueix en un augment correlatiu en lo preu dels lloguers: tot augment en los gravamens que pesan sobre la propietat rústica y sobre l' industria produheix desseguida un encariment en los articles de consum. Per regla general tot puja menos el salari. Y 'l pobre Peret se troba que ni descrismant-se logra atendre á sas necessitats mes perentorias. Traballa tot lo que pot y no obté ni tan sols lo necessari pera reposar las forsas y las energías que li roba l' exercici del treball.

El pobre Peret es massa pacient, massa sufert, y de aquí vé que tothom abusi de la seva bondat. La burgesia ávida de riquesas explota la seva miseria y després l' insulta ab l' esclat de sa opulencia intempestiva. Ja es un aforisme que no té réplica aquell que diu: «Si vols acumular una fortuna, no treballis, ans procura fer treballar als altres.»

Pero 'l pobre Peret podria riures de tots els burgesos fins dels mes juheus y sense entranyas si no n' hi hagués un que representa la suma y 'l compendi de tots els altres plegats. Aquest burges es l' Estat; l' Estat que hauria de protegirlo y ampararlo, y no 's recorda d' ell sino per acabar-lo d' escanyar. ¡Pobre Peret!

Quan la guerra de las colonias, subseguida de la que varen declarararnos els Estats Units, els remats enviats á grat-cient al escorxador se formaren exclussivament ab els fills del pobre Peret. Enlluhernat ab los mirallets del patriotisme 'ls donava sen-

BARRUTS A LA GORRA

se replicar, cregut de cumplir aixís el mes sant dels debers. ¡Y quina matansa 'n feren! Els que no deixaren els ossos en aquellas inhospitalarias terras, tornaren anémichs, cadavéichs, humillats com á vensuts—y no per culpa seva—y ab la gran tristesa de la joventut malbaratada y de la salut perduda.

Pero, en fi: després de un sacrifici tan immens, y mentres bregavan inútilment ab la deriva de cobrar las engrunas de sos miserables alcanços, pera gastarlos en medicinas y alimentos varen dirli al pobre Peret que tingués una mica de paciència, ja que ara anavam á regenerarnos.

Y en efecte: estém en plé periodo regenerador. En Villaverde es el gran metje: no te sino qu' equivoca 'l tractament, y en lloch de reconstituyents y tónichs no se sab sortir de las sangoneras y las sangrías.

A pretext de liquidar els descuberts de la guerra, no ataca un sol dels vicis y despilfarros que van produhirla, y respecta relligiosament els as-

ensos, creus y pensións que á granell varen concedirse, com si en lloch de vensuts y de una manera per cert ben humillant, haguessen eixit de aquell empenyo circundats ab l' aureola de la mes gran y assombrosa de las victorias.

Pero no hi ha que apurarse: si 's necessitan recursos, el pobre Peret els donará: ell may diu que no, y si ho diu ningú se l' escolta, y si 's revanxina se 'l fa callar... Per lo tant: ¡peleulo al pobre Peret!

Per no anar mes lluny, pochos días en-rera varen arreglarli 'ls comptes en el Congrés.

No contentantse ab l' augment de tots els tributs que de una manera indirecta van á recaure sobre 'l poble treballador, varen acudir á un altre medi directe de

— Calla de una vegada ¡xerraire!

pelarlo, perquè no diga que 'ls nostres governants no 's recordan d' ell.

Tal ha sigut l'augment de un deu per cent sobre 'l ja recarregat é insuportable cupo dels consums que 'ls pobles pagan al Estat. Aquest deu per cent que després de passar per las mans dels burots y pels viarany tortuosos de las administracions municipals, sols Deu sab (si Deu s' ocupa d' aquestas cosas) á quant arribará, vé á mermar encare més l' alimentació del pobre treballador, ja prou reduhida y á totas llums insuficient.

Els governants li han dit:—Ja que t' has acostumat á menjar poch, menja una mica menos, que no vindrá de aquí.

Y li llescan el pá y se n' hi emportan una part important, y li escolan el contingut del porronet, y li arrebatan las patatas, deixantli las pelas y se li enduhen l' ull de la col y li abandonan els tronxos.

Perque ells ho diuhen á tota veu:—Precisa liquidar els gastos de la guerra: aixó avants que tot!...

Pero no veuhen que á qui están liquidant realment es al poble treballador.

* *

Una esmena contra aquest tribut iníquo va obtenir de moment majoria en lo Congrés, y 'l govern no va caure, sens dupte perque estima per damunt de tot, l' afany de consumir l' escorxament del pobre Peret. Al següent dia, repartint credencials y fent promesas als seus adeptes, va obtenir la majoria que li faltava. Y l' agravació de un deu per cent sobre 'l cupo dels consums signé un fet. ¡Quina gloria pels regeneradors!...

En cambi, una esmena eximint de tot pago als billars de las casas particulars, va ser admesa, y de aquesta feta deixarán de contribuir las taulas de billar ab que 'ls aristócratas y altra gent potentada amenisan las sevas tertulias y 's jugan els quartos.

Serveixi aixó de consol al pobre Peret... Y pensi que si de la seva pell se 'n fan las tiritas, es tan sols per un excés de bondat y de apatia resignada... es sols perque ell no 's decideix á fer tiritas de la pell de sos iníquos explotadors.

P. DEL O.

L comte de las Almenas prou se desganyita demanant que s' exigeixin las responsabilitats dels passats desastres; pero 'l govern no se l' escolta, els generals l' insultan, y 'ls senadors el deixan sol.

Si l' comte de las Almenas te verdader empenyo en que s' efectuï un passament de comptes,

apeli al país directament, en lloch de apelar als ministres y á las cámaras. Unicament el país pot fer justicia, quan logri sacudir las trabas que 'l tenen paralisat.

Mes clar: la justicia en aquest cas concret ha de ser filla natural y legítima de la Senyora Revolució.

En Romero Robledo troba que si Cuba 's va perdre fou degut á las ventatjas arancelarias concedidas als catalans.

Y en cambi no 's recorda, ni té per res en compte las que varen concedirse als sucres andalusos, ab els quals té units els seus interessos l' ex-pollo antequera. ¡Y ben bé qu' ell procurava que 's dictessin midas poch menos que prohibicionistas, per impedir l' introducció dels sucres cubans á la Península!

¡Quina llástima qu' entre tants diputats no n' hi hagués un que li tapés la boca ab un piló de sucre!

La idea de erigir una estatua á Voltaire troba molts entusiastas entre 'ls elements lliberals de Barcelona. El gran escriptor francès personifica l' emancipació de la conciencia humana, y may com avuy se fa necessari renovar l' esplendor de sas immortals campanyas contra la preocupació y 'l fanatisme.

Observis sino la ira y 'l despit que al sol anunci de la idea han esclatat en las filas reaccionarias. No sembla sino que 'ls haja picat la tarántula. tal es el frenesí ab que 's remouhen y barbotegan.

Alsém, donchs, l' estatua del gran filósop y del immortal satírich may siga sino per veure si 'ls energúmenos del clericalisme cauhen espeternegant al peu del pedestal, ferits de rabia.

L' onze de febrer va ser prohibida una serenata

que 'ls coros de Clavé tractavan de donar en obsequi de una coneguda personalitat política.

També á Gijón se va prohibir la inauguració de una lápida dedicada á la memoria de un eminent republicà.

Aquí, per impedir l' exercici de un dret constitucional tenen l' excusa de la suspensió de garantias; pero á Gijón ni aquest pretext hi ha.

Acostuma á dirse que la democracia y la monarquia son incompatibles, de la mateixa manera; son incompatibles també la llei y l' home del sentit jurídic.

Del corresponsal de *La Renaixensa*, apropósit de la discussió sobre 'l catalanisme:

«Sort que 'ls republicans han amenassat ab un debat que podria ser trascendental, que de lo contrari ja 's podían desde ara considerar disoltas las associacions y probablement los periódichs catalanistas.»

Prenguin nota de aquesta manifestació els catalanistas que abominan de la democracia y la República, y davant del gran exemple de sinceritat donat pels elements republicans, no perdin de vista que la democracia es l' ambient vital pera totas las ideas, fins per aquellas que pretengan ser las mes contrarias de las nostras.

Al votarse l' augment qu' en els consums segons la nova llei ha d' establirse, l' amo del *Noticiero Universal*, portat del patriotisme, va abstenirse.

Si veus que del que avuy val tres ralets demá tens que pagarne una pesseta, sufert contribuyent, pots ben donar las gracias al senyor Peris Mencheta.

No dono compte dels banquetes republicans commemoratius del onze de febrer, perque considero que no es pas menjar una vegada al any la millor manera de defensar una idea que te fam y sed, pero no de talls ni de ví, sino de justicia.

Recordo que 'ls esparteristas feyan lo mateix que certs republicans avuy: el dia de Sant Baldomero, ja se sabia: l' olla gran dintre de la xica.

Y aixís van anar tornantse vells, y aixís van anar morint un darrera del altre, sense deixar res més que 'l recort de aquells fartoris patriótics en los quals anualment anavan renovant l' entusiasme que sentían per l' Avi.

May lo partit republicà ha de confondre, en lo meu pobre concepte, ab aquell partit de vells xaruchs, molt bons y apreciables sens dupte, empero per sa influencia dintre de la política completament decrepits.

La nostra bandera no pot ser may un toralló, y las nostras armas han de ser alguna cosa mes temible que las forquillas y 'ls ganivets de taula.

Al escoltá 'ls discursos de 'n Romero, dich, ple d' admiració:

—Ja cal que 'ls verdaders catalanistas li estiguin agrahits á aquest senyó.

Perque l' inmens servey de propaganda que don Francisco 'ls fa ab sas xavacanadas y estultucias, es un favor que ab or no 's pot pagá.

S' han posat á la venta dos novas emissions de sellos revisionistas de distint color. Ab aquests dos, ja son tres els que circulan. Ja ho saben, donchs, tots els que á poca costa vulgan portar un petit auxili á la causa de la revisió y á las victimas del procés de Montjuich. Els sellos revisionistas s' expenen en el kiosko del *Sol*.

CARTAS DE FORA.—*Gandesa*.—La vetllada literaria que 's va donar en lo local denominat «Colegi de Nostra Senyora de la Font Calda» á la qual hi assistiren las familias mes distingidas de la població, terminá ab un ball de societat, y aixó ha tret de fogó al home negre, qu' en un sermó furios proferi expressions tan desatinadas com la següent: «El resultat de ballar el waltz y la polca donará mes per menjar al metje que al mestre de música.» ¡Vaya un concepte te dels seus feligresos l' ensotanat de Gandesa! Y sobre tot ¡vaya quina lengua!

Sant Andreu de Palomar.—Ab gran entusiasme s' están associant els obrers de aquest ex-poble, que per últim han comprés las ventatjas de la solidaritat. No per aixó han tingut que lluytar menos ab dificultats de tota especie. Se 'ls ha amenassat ab despatxarlos del treball y se 'ls ha fet objecte de la vigilancia de la guardia-civil, tot per desbaratar la seva obra redemptora. Las obreras que ab mes entusiasme s' han agrupat son las de la fábrica Laxandrer y C.^a (antes Alsina): son tantas las coaccions que s' han fet en aquell establiment, que un encarregat de las espiadoras nomenat Plá, que sempre raspalla l' esquena del director dihent mal de las obreras, se fa acompanyar de la guardia-civil, tement sens dupte que alguna treballadora no li respalli l' esquena á n' ell.

Fayon.—Que 'ns estém regenerant á marxas dobles ho demostra la visita qu' hem tingut de uns pares

missionistas, els quals arribaren á toth de campanas, feren cantar á las donas convertint l' iglesia en una especie de teatro de sarsuela, y després de alabar á la part femenina perque va á la iglesia y de atacar als homes que no hi solen anar, digueren que 'ls fayonesos estavem condemnats. Contra 'ls periódichs lliberals y contra LA CAMPANA DE GRACIA especialment digueren enormitats.—Lo dia 5 se 'n anaren essent acompanyats fins á l' estació pels cacichs y las cuadrillas de beatas que plorant els despediren donant grans crits de «¡Vivan los santos misioneros!» ¿Qui no 's conmon davant de una escena tan bufa?

Capellades.—Vint mil pessetas va oferir lo diputat Sr. Godó per construhir una casa consistorial y ab tot y mantenir la seva promesa, y de haverse anunciat que vindria á posar la primera pedra del nou edifici, aquesta es l' hora que l' Ajuntament no ha trobat encare 'l terreno apropósit per emplassarlo. Fins ara tot son excusas, allargos y romansos. Se creu fundadament que l' ensotanat no es agé á la conducta inexplicable del Ajuntament. Ell se dol de que 's donguin tants diners per un edifici civil y ningú 's recordi ni de la iglesia ni de la casa qu' ell habita. Son empenyo fora que la nova Casa consistorial se construhís en lo mateix emplaçament de la vella, al costat de la rectoria, ab lo qual calcula que obtindria alguna millora. Lo mes trist es que 's veja secundat per alguns *ensuma-rapés* richs y per nostre apocat ajuntament presidit per un alcalde mes dormilega que 'n Nadal y mes inútil que 'n Milá y Pi.—Ab tot aixó la vila 's queda sense un edifici que tan necessari li es, y que no li costaria un céntim, gracias al desprendiment del Sr. Godó, diputat pel districte de Igualada.

COM SE FAN LAS LLEYS

El saló tristot y nu, deu llums que brillan incerts, els banchs casi bé deserts, á las tribunas ningú.

El ministre, que al afecte ha comparegut mudat, s' alsa ab molta magestat y 's posa á llegir 'l projecte.

Després d' un breu entreacte un diputat qualsevol comensa un discurs bunyol sense saber de qué 's tracta.

—Que la llei es excelent, que 'l país l' aplaudirá, que ningú pot ignorá que 'l ministre té talent; que 'l seu pensament en tranya més such de lo que 's pot creure y que no vol torná á seure sense cridar:—¡Visca Espanya!

Acaba l' oració, se 'n aixeca un de la esquerra, y llessa un discurs de guerra en nom de l' oposició.

—Que 'l tal projecte es un' olla, que 'l govern no fa res bé, que aixó ja casi ve á sé burlarse de la virolla; qu' ells jamay podran permetre que la llei sigui aprobada per tonta, per atrassada, per injusta... Etc., etc.

El president:—¿Está ja l' assumpto prou discutit? Un diputat, que ha dormit desde 'l principi:—¡A votá!

Dugas ó tres eminencias conversan secretament y 'ls porters surten corrent al Saló de Conferencias.

—¡Senyors, tothom al seu lloch! ¡A votar! ¡La mesa 'ls crida!— Y la turba, esferchida, ompla 'ls banchs poquet á poch.

—A veure: som tots aquí?

Comensi la votació —

Minoría (tres veus):—¡No!

Majoría (cent vots):—¡Si!

Conegut el resultat, la gent surt altra vegada, y la llei queda aprobada ab la major serietat.

C. GUMÀ.

¡AYGUA!

ECORACIÓ de cel. Al fondo, núvols d' or y rosa y altres materials delicats. A la dreta àngels, á l' esquerra arcàngels y al mitj Nostra Senyora.—Es hora d' audiencia.

—Endavant—diu el Pare Etern, ab la bondat que 'l caracteriza:— pot comensar á entrar el poble. Primera visita.

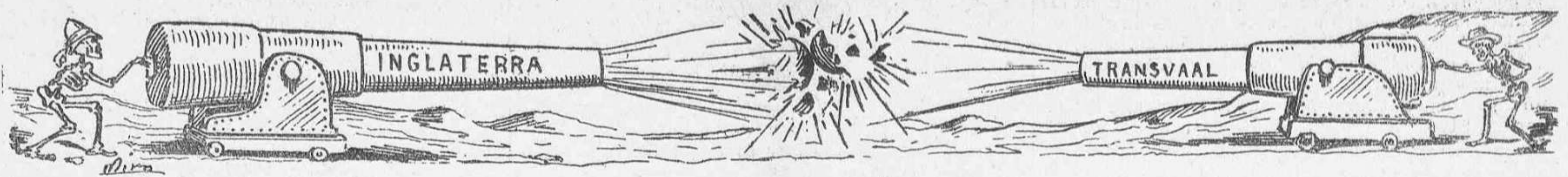
—Senyor, vinch de Catalunya. Necessitém aygua, molta aygua. Si no teniu la bondat de fer ploure, estem perduts.

Deu somriu ab posat paternal y respón, indicant de pas al pretendent que ja pot retirarse:

—Vés, vesten tranquil.

Segona visita.

—Vinch de Valencia, Senyor. ¡Si tinguessiu l' amabilitat de concedirnos un bon rato d' aygua!

—Miraré de complaure't.
Tercera visita.
—Senyor, soch de la terra aragonesa y pujo aqui pera demanarvos una mica d'aygua. La sequedat ens ho mata tot, ¡tot!
—Bueno: tórnate a casa, y recados a la Pilarica.—
Y van acudint noves visites, totes d'Espanya y de manant totas lo mateix.
Galicia vol aygua, Andalucía vol aygua, Estremadura vol aygua, Castilla vol aygua...
—¡Pobres pagesos!—diu Nostre Senyor, enternit davant d'aquella súplica, tan unánimement manifestada:—se coneix que la sequedat que passen deu ser seria.
—Senyor—cria de prompte un altre sollicitant, tirantse-li humilment als peus:—¡aygua, per favor, aygua.
—Sosségat—li diu el Pare Etern ab sa inextingible rialleta:—no t'faltará. ¿També ets d'Espanya tú?
—Sí, senyor.
—¿De quina regió?
Pero l'visitant, que a la qüenta no ha sentit la pregunta, ha passat altra vegada la porta y ha desaparegut.
—¿Veritat—exclama Deu, girantse al àngel que té més a la vora—que aquest últim fulano no semblava pagés?
—Cá! Més aviat era un senyor.
El Pare Etern, sigui com sigui, arronsa celestialment las espantillas y diu al benaventurat encarregat de la secció de fontaneria:
—Obra las aixetas corresponents a Espanya. Que hi hagi aygua per tothom, y a dojo.
Y comensa a ploure, y ploure y ploure ab tan brillo, qu' en alguns punts per poch ne fa una mica massa.

ja han efectuat alguns moviments d'avens, obligant a retrocedir a las foras imperials.
Aquest nou desastre ha produhit a Inglaterra un fort esclat de rabia y desesperació. Al pensar que l'govern anglés ha enviat al Africa un contingent de 100,400 homes de infanteria, 28,990 caballs y 535 canóns, sense poder obtenir una sola ventatja, quan tothom se creya que la campanya seria curta y decisiva, n' hi ha realment per tirar lo barret al foch.
Lo generalissim Roberts té combinada una gran operació per invadir la República de Orange; pero per realisar-la reclama un reforz de 80,000 homes, y de moment Inglaterra no sab de ahont treure'ls, s' entén, si ha de enviarhi gent baquetejada y apte pera la guerra. A l' India s' han observat síntomas de rebeldia, agravats per certs moviments de tropas que ha efectuat la Russia en las fronteras del Afghanistan, y davant de aquest doble perill no pot distreure un sol soldat dels que destina a la dominació de aquell país. Síntomas idéntichs, y encare mes acentuats s' han notat també al Egipte, y per iguals motius se veu obligada a no mermar lo més minim las foras de ocupació que te allí desplegadas.
Davant de tals apuros s' ha decidit a obrir una nova recluta de 200 mil voluntaris, mal tinga de pagarlos a pés d' or; pero no pot confiar massa en los resultats efectius de una forsa improvisada contra un enemich tan seré, tan hábil y tan disciplinat com son els boers.
Además, las corrents de simpatia en favor de las repúblicas sud-africanas van acentuantse cada dia mes en tots los pobles civilisats. Avants tenian la que 'ls donava la justicia de la seva causa; avuy hi afegeixen

li aprobaran sense reparo, las cantitats que 'l testador deixi a un seu parent devengaran un tant per cent molt mes elevat, que las que destini a la Iglesia en concepte de missas y sufragis.
Lo que dirán els cultivadors del *espiritualisme* clerical, representat per la burocracia y las deixas testamentarias:
—Primero son mis dientes que tus parientes.
—«El programa de Manresa es un engendro estantís.»
—«El programa de Manresa es un insult al país.»
—«El programa de Manresa ens duria un guirigay.»
¡Y ni un sol dels que aixís parlan l' ha llegit ni l' ha vist may!

Parlavan en un círcul polítich de un fulano que havia blasonat de republicá y s' ha fet dinástich, y un que 'l coneix molt tractá d' explicar la seva estrafalaria evolució dihent:
—Fills meus: la conseqüencia política no dona per viure: ell estava molt tronat y s' ha posat en situació de pescar alguna ganga.
Y un altre va dir:
—¡Vaja! Vete'n aquí un altre que ha caygut entre 'ls ministerials ferit de una perdigonada de cigrons.

NOTAS DE LA GUERRA ANGLO-BOER

Vuyt días després. La mateixa decoració, els mateixos núvols y 'ls mateixos àngels y arcàngels.—Torna a ser l' hora d' audiéncia del Pare Etern.
Primer visitant.
—Ja m' deuen coneixer, Senyor. Soch de Catalunya. Vinch a donarvos las gracias per l' aygua qu' heu tingut la galanteria de concedirnos.
—Está bé; no val la pena.
—Oh! Sí que la val. Sense aquesta pluja benéfica, bonica cullita hauriam tingut.
Segona visita.
—Arribo de Valencia; ja devén tenirme present. ¡Mil gracias per haver escoltat la meva súplica Hem rebut l' aygua, y us quedém altament reconeguts.
—Perfectament—contesta Deu ab encantadora *bonhomie*:—aném, la pots tornárten a casa.
Apareix la tercera visita.
—Vinch d' Aragó, Senyor...
—Si, ja m' ho penso: y deus haver fet el viatge únicament pera donarme las gracias per lo de l' aygua...
—En efecte: no us podéu vos figurar el gran servey que 'ns heu fet. Si no arriba a ser aquesta pluja, ja us juro jo que 'ns divertiam...
Darrera del aragonés compareix el gallego, y l' andalús, y l' estremenyó, y l' castellá...
Dels seus llabis no 'n surt mes que una sola frase:
—¡Gracias per l' aygua, Senyor, mil gracias!
Quan l' audiéncia está ja a punt de terminarse, s' presenta l' mateix senyor de l' altra vegada.
—Senyor—diu també com tots els que l' han precedit: us agraeixo ab tota l' ànima la pluja qu' heu tingut la condescendencia de regalarnos.
—Escolta—li pregunta Nostre Senyor, recordant la desaparició del día de la primera visita:—¿també ets pagés tú?
—No.
—¿Ni tens terras?
—No senyor.
—Pues es extrany que t' interessis tant per l' aygua d' Espanya.
—Es que no la demano per mi, sino per aquests infelissos que han comparegut primer. Convé que tinguin bonas cullitas, que las cosas els vajin bé, que fassin forsa quartos...
—¿Pero qué n' has de fer d' aixó?
—Veyeu si n' haig de fer, qu' espero aixarparlos tot lo qu' ells arrepleguin.
—¡Y ara! ¿Quí ets tú?
—En Villaverde.

Ambulancia assistint als ferits de l' últim desastre.

la que 'ls proporciona l' éxit brillant de la seva campanya. En efecte, aquells dos pobles petits que han fet de la defensa enérgica dels seus terrossos l' aspiració suprema de tots els ciutadans están donant avuy una lliçó a totas las nacions del mon que s' agotan miserablement baix lo pés abrumador de la pau armada. Els boers demostran que pera vencer no 's necessita altra cosa que patriotisme, serenitat y l' empleo del armament mes perfeccionat.
El Doctor Leyds representant del Transvaal a Europa ha sigut magníficament acullit en la cort del emperador Guillelm, y fins s' assegura que se li ha deixat entrevéure la possibilitat de una intervenció de las principals potencias europeas, en la guerra anglo-boer. Si s' arribés a formar una coalició de tots els pobles que tenen rebuts agravis ó que veuhen amenassats els seus interessos pel predomini del imperi británich, aquest hauria de passar moments de gran perill que amenassarian fins la seva existencia, a despit de son immens poder naval.
Els boers han posat en descubert els seus punts flachs; per aixó contra l' opinió dels que a Inglaterra demanan la pau, s' aixeca la cridoria dels que proposan no cedir fins a gastar l' últim pènich y a sacrificar l' últim soldat, perque la pau, després de tants fracassos significaria l' anulació de la Inglaterra com a gran potencia.
Pero ay! No sempre lo que 's desitja 's logra: y ab lo mateix esperit que 'l dels jingoes inglesos y proclamant textualment el mateix lema de no cedir fins a perdre l' últim soldat y gastar l' última pesseta, la pobla Espanya va enfonzarse en el precipici.
Aixís donchs, imitant al boig del qüento, bé podém dir als inglesos: —«Per aquí vam comensar nosaltres.»
J.

Llegeixo:
«Diu un periódich que 'l clero está aterrat en vista del gran número de frares filipins que van arribant a Espanya ab lo propósit de anar a establirse a Madrid.»
Aquesta es, francament, l' única esperansa que 'ns queda als enemichs del clericalisme: que frares y capellans no trobant per viure sobre 'l país, acabin per ferse la guerra a sí mateixos y que 'l tros mes gros que quedi sigan las civellas de las sabatas.
Un dels mes entusiastas defensors de 'n Villaverde en lo projecte de augment de la odiosa contribució de consums, ha sigut el Sr. Comin, diputat pel districte de Santa Coloma de Farnés. Bó será donchs que 'ls electors que van votar lo li envihin un menstaje de felicitació y una planxa... de suro.
En quant als que li varen fer la guerra la cosa no 'ls ha vingut de nou. Prou sabian ells que de una cosa que no val res se sol

dir:—No vale un comino.
Y per consegüent, menos encare que un *comino* val un *Comin*.

A Madrid l' element serio está avuy tan agressiu que 'ls *lances de honor* hi plouhen a dotzenas, com qui diu.
Que alló es terra de molts *lances* no es cosa nova, en rigor; lo que ningú sospitava es que hi hagués tant *honor*.

També *La Dinastia* s' ha recordat de la República, publicant un article titulat:

LA REPÚBLICA
Ilegalidad de su proclamación.
Naturalment: la proclamació de la República realisada per las Cámaras reunidas en Assamblea, es una ilegalitat sense exemple.
Aquí lo únich legal es lo que va fer en Martínez Trampas: faltar als seus debers militars, y anarse'n a Sagunto per tot.

Del descans dominical un cert capellá parlava y ab la major bona fé l' escolá li preguntava:
—¿Ja es un fet aixó?
—Sí, noy.
—¿Quina vida mes felissa!
Perque 'ls diumenjes, es clar, tampoch deurá dirse missa.

Es inútil tot lo que 's fassa per tirar-lo a terra: en Silvela no cau, ni a empentas.

FANTÁSTICH.

LA GUERRA ANGLO-BOER

Lo general Buller ha efectuat una nota tentativa pera portar socorro a Ladysmith y ha suferit un nou escarment, vejentse obligat a repassar el Tugela després de sufrir un número de baixas considerable. S' atribueixen als boers propósits de pendre l' ofensiva contra unas foras cada dia mes desmoralisadas, y cómodament podrán ferho tant bon punt Ladysmith cayga en poder d' ells, lo qual se creu qu' es cosa de pochos días, dada la situació apuradissima de la plassa. De moment

REPICHES

Segons las novas tarifas dels drets reals que ha presentat en Villaverde a las Corts y que aquestas

L' altre dia va perdre una votació y no va donar-se pèr entès. En un rapte de despit va insultar á las minorías, y al posarli aquestas els peus á rotllo va cantar la mes llastimosa de las palinodias.

Vaja que ab l' afany ab que s' aguanta está demostrant que dintre de la monarquia restaurada es una personalitat... ¿cóm diré?... ¡Ah, vaja, sí! Una personalitat... *necessaria*.

A Fransa á dos ó tres bisbes que han volgut fer massa 'l plaga dihent mal de la República, se 'ls ha suprimit la paga.
El cástich será sensible, pero es lógich com ell sol: qui té la mitra llogada no pot dir sempre 'l que vol.

El govern de tant en tant treu á la llum l' espartall del carlisme: quan no descubreix un dipòsit d' armes rovelladas, assegura, sense que li escapi 'l riure, que 'ls carcas se preparan seriament per donar un cop de forsa.

¡Pero que han de donar ells si dintre de la situació actual están millor de lo que volen!...

Ben tontos haurían de ser per aixecarse.
Per aixecarse... de la taula del pressupost.

QUÈNTOS

A un coronel d' exèrcit li preguntavan:
—¿Per qué l' estima tant á n' aquest caball tan lleig y tan vell?
—Perque 'm va salvar la vida.
—¿Cóm va ser?
—La vigília de una batalla, en la qual va morir la meytat del meu regiment, el caball, com si ho presentís, va tirar-me un parell de cossas, de resultas de las quals vaig haver de fer llit, escapant-me de pagar ab la pell com la major part dels meus companys.

A un mariner que havia corregut un temporal que per poch se negan, al saltar en terra li donaren entenet de confessarse.

—¿Quánt temps fa que no 'us heu confessat?—va preguntar-li 'l capellá.

Y 'l mariner, res... no torná resposta.

—Que potser fa un any?

—Issa!

—Dos anys?

—Issa... issa!

—Mes ne fa?... Y donchs, que potser no heu confessat desde que correu per la mar?

—Issa... issa!

—¿Carám!... Donchs potser no 'us heu confessat may?

—¡Amarra!...

Observació justa de un economista, de lo qual si se 'n entera, no deixarà d' aprofitarse'n en Villaverde:

—Podría imponerse una contribució sobre 'l matrimoni baix la base de que 'ls marits paguessen en rahó directa de la lletjesa de las sevas donas. Mentres mes lletjas sigan ellas, majors probabilitats hi ha de que sigan ricas.

A L' INSERTAT EN L' PENÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Di-a-na.*
- 2.ª ENDEVINALLA.—*Regadora.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Lo senyor secretari.*
- 4.ª ROMBO.

C
C A L L
C O R E A
C A R D O N A
L L E O N A
A N A
A

- 5.ª GEROGLIFICH.—*Per colors, un colorista.*

Han endevinat totas las solucions los ciutadans J. Núñez, P. Pich y Nicodemus; n' han endevinadas 4, J. M. T., Un Marranxi, Pep Faluga y Antón del Ce-trill; J. P. Fals y R. Boada; 2, J. Simolsa; y 1 no més Criada respondona, Marianet y J. Ratés y Ratés.

ENDEVINALLAS

XARADA

—Tres-quart qu' es prima—
dos impossible

ELS VALENCIANS A CATALUNYA

—A mi me odian porque soy valenciano.
—¿T enganyes Quico: á mí me volen molt; pero es que 'ls venc les xufes fresques, en cambi les teues casi totes son corcaes.

que tú m' estimis
sent jo esguerrat.
—Donchs, Total, creume
que seré teva.
Dos tú á tres sempre
m' has agradat.

R. PERDAL Y PERBAIX.

ANAGRAMA

Volent fer el calavera
D. Just, ja ab el cabell blanch,
de una mossa jova y guapa
iquín tot vá rebre 'l total!

TAP DE SURO VILAFRANQUÍ.

TRENCA CLOSCAS

D. ODON COS NIETO
REUS

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas el títol de una sarsuela castellana.

M. DE LA MINA BAIXA DE REUS.

TERS DE SILABAS

· · · · ·
· · · · ·
· · · · ·

Primera ratlla vertical y horisontal: ciutat catalana.—Segona: nom de dona.—Tercera: nom d' home.

JOSEPH VILÁ.

GEROGLIFICH

L O

CANOVAS

emprea

LLADRE

t HONT lo

A . A

N

J. MORET DE GRACIA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans J. y M. (Premiá), Andreu Mirambell, Seranaz nam, S. M. (Un baillet), R. Homedes Mundo, J. M. Mallofré, J. Freixes, Amadeo D., Exm. Narcís del Toro, Pep de las Candelas, Mutabliz, J. P. y C., y Francesch de Reus:—*Lo que 'ns envian aquesta senmana no fa per casa.*

Ciutadans P. Pich, Sisket D. Pailla, Un de la Gloriosa, Antón de las Canadellas, Pepet Corchs (a) Duro, Un Ll. Retran-gas, Mautobliz, Jaume Roquet, Salvi de la Papallona, Lluïseta del Castell y E. Zola y B.:—*Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciudadá Ll. G. Salvador: La poesia está bé, y veurém de publicarla.—*C. Cabanyas*: Ab uns versos tan mal medits, si 's fica mar endins corre perill de negarse.—*J. Ratés y Ratés*: La carta á que 's refereix no l' hem rebuda. Per lo demés procurarém complaure'l.—*J. Porcar*: Com las composicions que no 'ns serveixen las tirém á la panera, no podem contestar á la seva pregunta.—*Baltasar Forcosa*: S' aprofitará.—*Gafarró*: La composició es molt defectuosa.—*J. Carreras P*: La de vosté va bé.—*Just Bonafé*: L' articiet está escrit an-b cuidado; pero resulta una mica manso.—*Pep Osnola*: No 'ns fá 'l pes.—*Francesch Comas*: La composició de vosté resu lta poch espontánea.—*J. F. Seta*: No ho podem aprofitar.—*S. Dorca*: No va prou bé.—*Un Indiferent*: L' assumpto no te 'l mes mínim interés pels lectors del periódich.—*J. Viñas*: Lo dibuix no fá per casa.—*T. N.*: Es molt desguitarrat.—*Bernat Matheu* (Cherta): Cap inconvenient tenim en consignar, accedint á la seva súplica, que no es vosté l' apotecari á que fá referencia la carta de fora inserta en el número 1,604, corresponent al dia deu del actual febrer.

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20.

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

L' INGLÈR Y LA NOÛ (Proverbi ilustrat.)

Aquesta nou la trenco

de qualsevol manera.

Donchs vegin, las dents li saltan,

y la nou queda sancera.